

Wawrzak Jan szereg. lat 42 warty pracow. Polajony

5169

Dnia 22 wrzesnia 1939r. we wsi Werba (kto) i Todrimiera
W Tyńskiego dostatem sie do niewol. sowieckiej wraz ze szpita-
lem polowym nr 362 do ktorego ^{BEERAT} i mobilizowany
We wsi Werba zostalismy otoczeni przez crotgi i piechote
zobieciska, nastapilo rozbrajanie naszych oddzialow,
po oddzieleniu oficerow i podoficerow zawodowych i nie-
ktorych niesawodowych, poprowadzili nas na stacje
Kolejowa we Wtodrimierze, skad nas odwiezli do
Szepietowki. 5169

3) Narwa obozow w ktorych przebywalem, Szepietowka, Sijow,
Nowo-Grad Wotyński, Hatornica rok 1939. Hatornica
do roku 1940. Hozera rok 1941. Starobielski r. 1941.

4) opis obozu. ^{Hozera} Szepietowka teren zamieszczony zupełnie.
budynki w ktorych jeńcy przebywali byly przepetnione
po utozeniu sie do snu, porzeczka do drzwi zupełnie
nie bylo, gdzie morna bylo ulokowac wo ludzi tam
nas bylo 500. a reszta co najmniej 1/4 pod gotem niebem,
po wode trzeba bylo wresznie wtawac, z powodu duzej
Kolejki i koto godz. 7ej woda zostala zamknieta, a
studnie byly tylko dwie, liczba jeńcow wynosiła przewo-
podobnie 18 tysicy, kochnia byla jedna, wyzywienie
odbywalo sie raz na 36 do 40 godz. w Kallejce czekalo sie do
11 godz. Oboz jeńcow w Hatornicy na terenie Polski
miescil sie w majajtku Zateckiego, podwozce marte koto
gdzie wickiego niewidziatem, bez studni, w mieszkaniach
pomieszczeno nas po 50 gdzie miesca bylo dla 10ciu, w dwóch
umieszczeno 110 i 100 gdzie miejsce bylo dla 80ciu. wyzywienie
zalerne bylo od pracy tak zwanej norowy, kapiel przeprowa-
dzana raz 5 do 6 godzin, wnoy potowa jeńcow spata, a druga
potowa skierata do kuzni z wazy na zimne bo jeden drugie-
mu przeszkadza, podnie uruchomiono jezi panno i to tak
jak by niebyto prane, w jzodniej wodzie pralo sie i to brudnej
bo jej bylo brak,

5) ^{Przebieg} byl nastepujacy. godz. 5 wtawanie godz. 6 wyjście do pracy,
niawer do pracy traw w obie strony 2 1/2 godz. praca 12 godz. później wozili
nas samochodami 40 kilometr. do Nowego-Grada przy 30 stop. mrozis

do zatańczenia kamienia, wyjeżdżaliśmy przed wczorajszym godz. 4ta wraca
godz. 7ma rano albo i później a cześć wzięliśmy na drugi wiser
z podwozem zasp zimnych.

5) Skąd jeniec? Polacy stanożyli 75 do 80% procent ogółu jenców
Stosunki między Polakami nadzwyczaj dobre, natomiast co do Ukra-
inców i Białorusinów to odwrotnie bardzo źle, donosiciele
i komuna, Ukraińcy śpiewali piosenki przeciw Polsce.

6) Przebieg przeciążenia po katastroficznej 12 godzinnej pracy umarli
wymuszone pogadanki o Stalinie o armii czerwonej o produkcji wo-
j. w takich kiedy jenców trzeba było już spać ludzkość
jeśli norma wyniosła była wytworzyć 4 1/2 metr kamienia na
kostkę 9 1/2 metr przewrócić ziemi z jednego na drugie mie-
jsce lub 54 tarczki ziemi przewieźć na nasyp obok mostu nowo-
budowanego o 150 metr. odległego, gdy jedna z tych robót zrobił
dostał 800 gr. chleba, miadanie 1/2 list kawy, rzadkiej, obiad zupa sama
woda, a mięso dla jenców to były nogi bydła, głowa Polaka
herbata albo woda gorąca.

7) Stosunek władz N.K.W.D. Był bardzo źły, pierwsze słowa do jenców
skąd jest, czy Polak, gdy opowiedzieli mu że Polak, odpowiedź
brzmiała trzeba was zniszczyć, zgubić wywieść na dale-
nieodwiednie, bo Polacy wielcy wrogowie ich, już dla Polaków
powrót do ojczyzny niema, i ojczyzny czyli Polski już nie-
będzie, badania odbywano w różny sposób, watali jenców
najpierw do kancelarii oboru, jeśli się nie przyznał do awantury
go i z powrotem, jeśli jeszcze powiedział to o co chodził naraż do
awantury i oni zaim pod groźbą lewobremu w reku wymusali,
jeśli zbieg jenców z oboru, i było to w więzieniu, a praca się
już kontynuowała, to z obawy a drugie za karę naziemni mu-
sieli wyrzucić jency leżąc taki długo w przyrodzie dzień. N.K.W.
D. to wrysto Żydzi z Polski, którzy uciekli przed 20 laty, a nawet
i później, wypytawali się jak w Polsce czy dobrze było, a w końcu
narwali nas Polacy to kapitalisci, Mutalli, wrynie

8) Pomoc lek. lekarza oborowi Żydzi i cała turba oborowa, to była
piętna reka sow. lekarza ale w Polsce byli sanitariuszami i
5169 to lekami zwolnien od pracy 2 1/2% a czasem i tego nie było
wszystkich wypędził do pracy, bo drogi trzeba budować,
do szpitala odwołali jencia gdy był nieprzytomny żeby nie zbieg.

9) Łacznosc z krajem rodzim. była zupełnie słaba, listy były przez nocel.
oboru kontrol. i prosto do pieca, adresy zmienić były nawet 2 razy
w tygodniu po to, że pod innym adresem go otrzymat.

